

Ua. 2. 2. 2.

Handwritten text in cursive script, likely a signature or name, possibly reading "Kilguffen" or similar, followed by "an Abbruch" and "Kebels".

Ee. 1.

a. 5. 52. 1.

8
FONTINALIA CHRISTIANA
IN LAVDEM

AETERNI FONTIVM FONTIS

SVPREMI NVMINIS,

MEMORIAMQVE MINISTRI EIVS

EXPERIENTISSIMI THERMARVM, ACIDVLARVM, SALSVLARVM
RELIQVARVMQVE IVTVRNARVM GERMANIAE VSVRPANDARVM
MODERATORIS,

VIRI MAGNIFICI, ILLVSTRIS

ATQVE EXCELLENTISSIMI

FRIDERICI
HOFFMANNI,

SERENISSIMI AC POTENTISSIMI BORVSSIAE RE-
GIS A CONSILII SANCTIORIBVS ET ARCHIATRI, ACADEMIAE
FRIDERICIANAE SENIORIS, MEDICINAE PROFESSORIS PRIMA-
RII, COMITIS PALATINI CAESAREI, INCLYTORVM COLLEGIO-
RVM AVGENDIS SCIENTIS SACRORVM, IMPERIALIS NATV-
RAE CVRIOSORVM, PETROPOLITANI, LONDINENSIS,
AC BEROLINENSIS SODALIS GRAVISSIMI,

AEVI SVI NESTORIS

RE NON MINVS, QVAM NOMINE FONTICOLARVM MVSARVM

PATRONI ATQVE EVERGETAE

PRAESTANTISSIMI,

DIE EIVS NATALI OCTOGESIMO PRIMO

V. NON. MARTII MDCCXL.

CELEBRANDA,

CIVIBVS QVOQVE TERTII ORDINIS GYMNASII PATRII

IMMORTALI EIVS BENEFICIO DEVINCTIS

INDICTA

A

IOANNE GOTTOFREDO TAVSTIO,

GYMNASII MAGISTRO TERTIO ET COLLEGII SENIORE.

HALLAE SALICAE

LITTERIS IOAN. FRIDERICI GRVNERTI, ACADEM. ET SENAT. TYPOGRAPHI.

Quid tam circumcisum, tam bene, quam hominis vita longissima? - - - Sed tanto magis hoc, quidquid est temporis futis & caduci, si non datur factis (nam borum materia in aliena manu) certe studiis proferamus: & quatenus nobis donegetur diu vivere, relinquamus aliquid, quo nos vixisse testetur.

Ane, quid infultas iactas tua numina musas,
Naso? quid aut expers lucis Homere, colis?
Blandiloqui musas genialia numina fontis
Credat, qui latices fundere verba sapit.

Doctas Pegaseis effosfas calcibus vndas
Somniet, aligeris qui volitavit equis.
Cui, nisi cum pueris sapiat, sapientia Phœbi
Præfidis Aonidum stulta placere queat?
Ante suas potius renouabunt faxa choreas,
Quam moueat fanos hæc male sana chelys.
Ante micante cadent Phœbi noua monstra sagitta,
Quam tua discutient pharmaca, Phœbe, necem.
Cedite vaniloqui, procul hinc discedite vates,
Inter Christicolæ fabula nulla placet.
Linguite, Christicolæ, pestes Aganippidos vndæ:
Toxica virtutis qui bibit illa, furit.
Flumina veridici fundentia pectora Christi
Vatum nec fucum, nec dare verba queunt.
Nec noua falliloquis effingunt numina metris,
Prisca deastrorum nec pede monstra mouent.
Fons rerum æternus, sapiens sine fine potensque
Et vitæ & lucis fons sine fine fluens,
Illius & scepro tantum regnata perenni
Regna beata poli, ternaque regna soli
Nobile sunt carmen, quod celo accensa camena
Prorsus in æternum non satianda canet.
Aurea ab hoc lucis fluxerunt sidera fonte,
Et iuga cum siluis, vernaque prata soli.
Inde mare, & fontes & flumina, stagna lacusque
Squamigerique greges pennigerique fluunt.
Sidere simul hæc augusta palatia regis
Immensus pecudum grex hominumque replet.
Hæc per magnificos spectabilis aula ministros
Panditur a domino dirigiturque suo.
ΘαυματαΦυλακίς clauem concedidit huicce;
Pharmaca dispensat principis ille Dei;
Tertius ingenio fontanis præfidet vndis,
Aula salutare quas fouet hæcce Dei.
O nimium felix! tales numerare nepotes
Quæ potes HOFFMANNIS, Halla superba tuis (a).

Par

(a) Nobili HOFFMANNORVM Medicorum triade vltra sæculum celebrata iam est Halla nostra, quorum egregia memoria inter Hallensem iuuentutem scholasticam tuenda causa, eam hoc breui indiculo ad alios fontes remittere non ab re atque scopo erit. Fuerunt ergo:

1) LAVRENTIVS HOFFMANNVS, MAGNIFICI nostri proparauis, qui quum Patavii in Italia Philosophiæ, Medicinæ Chirurgiæque doctorali laurea cinctus esset, initio Principis Serenissimi Archiepiscopatuum Magdeburgensem administrans, ac deinde IOANNIS GEORGII I. Saxonie Electoris Archiepiscopi Dresdæ factus, inter alia *ΘαυματαΦυλακίς* siue *Tesaurus variarum rerum antiquarum & exoticarum tam naturalium, quam artificialium* Halle 1625. edito memoriam sui reliquit: multo magis vero scientia sua medica ita inclaruit, vt ab Imperatore FERDINANDO II. equestri ornaretur dignitate.

Par grata in Dominum feruus memorare camena est,

Quos tacuisse viros est tacuisse Deum.

Dulcis & illa dies votis celebranda secundis,

Quæ tulit in lucem munera tanta poli.

Salue igitur lux prima, HOFFMANNVS qua FRIDERICVS

Floruit herboſas falſuli ad annis aquas,

Quæque piis muſis Salani in vertice Pindi

Protulit inſolitum magnificumque decus.

Exſere ſidereoſ, ſol, nubibus exſere vultuſ,

NESTORA natali condecoraque die.

Fundite, Teutonice, pia fundite vota camena:

PRAESIDIS en! veſtri lux genialis adefſ.

Quem Deus annorum tanto decoravit honore,

Nobile cuique caput nix veneranda tegit;

Cuiuſ conſilium ſummi petiere monarchæ,

Magnifice donis & coluere ſuis;

Ingenium cuiuſ ſua lumina ſpargit vbique,

Et penetrat radiis abdita quæque ſuis;

Clara Machaonia cuiuſ monumentaque dextræ

Angluſ cum Gallo, Belga Italuſque legit;

Quem ſibi Palladii proceres legere ſodalem,

Quoſ fouet in templis dia ſophia ſuis:

Nonne eſt Teutonicis mage ſas HVNC pſallere muſis,

Officii memores eſſe hodieque ſui?

Perſonet hæc vaſtaſ pia vox Germanidiſ oras:

Viuat io! NESTOR MAGNIFICVSque PATER.

Exſere ſidereoſ, ſol, nubibus exſere vultuſ,

NESTORA natali condecoraque die.

Fundite, Pruſſiæ, pia fundite vota camena:

PRAESIDIS en! veſtri lux genialis adefſ.

Pregela cum Rheno celebri, doctoſque Viadro,

Salaque muſarum læta vireta rigans,

Rofcida iam niueiſ præcingite tempora vittis,

Nec celereſ curſum lenta fluenta citent.

Cernite, fontigenæ celebrent quæ gaudia muſæ,

Nec turbent ehordas murmura veſtra piæ.

Cernite, quam cunctæ niueo ſua iubilâ cinctu

Teſtæ, cantu carmina blanda ſonent.

Cernite, quam doctiſ geminent ſua gaudia neruiſ,

MAGNIFICOque PATRI gemmea ferta ferant.

Vna igitur veſtraſ vox hæc pia verberet vndaſ:

Viuat io! NESTOR MAGNIFICVSque PATER.

Exſere

Post obitum in patria ſua humatuſ eſt; monumentumque eiſ marmoreum in æde Hallenſi Vtricanâ inauratiſ litteriſ hanc exhibet epigraphen:

„LAVRENTIUS HOFFMANNVS, Halla-Saxo, Philoſophiæ, vtriuſque Medicinæ & Chirurgiæ Doctör,

„Comes Palatinuſ Caſareuſ, & Sereniſſimi Electoriſ Saxonici Archiater. Natuſ hic anno 1732

„d. 12 April. denatuſ Dreſdæ d. 30 Dec. anno 1630 ſepultuſ d. 7. Jan. 1631.

Symbolum eiſ fuiſ:

„*Vita mihi Chriſtuſ, moſ mihi dulce lucrum.*„

De hoc CASPAR. CVNRADI in *proſopographia medica* hoc reliquit encomium:

Quis veruſ medicuſ, quiſ ſit ſeruſ iſuſ in arte,

Clariuſ an quemquam me docuiſſe putes?

Videatur GOTTFREDI OLEARII *Halygraphia* p. m. III.

- 2) FRIDERICVS HOFFMANNVS, illuſtriſ MAGNIFICI pareſ, Sereniſſimi Adminiſtratoriſ ducatuſ Magdeburgici AVGVSTI Archiater, Medicinæ Doctör Phyſicuſque Hallenſiſ, qui inter alia ſequentiſ ſcriptiſ nominis ſui poſteritati reliquit memoriã, quæ ſunt

a) *Methoduſ medendi.*

b) *Appendix de modo inſultum apoplecticuſ curandi leiſero.*

c) *Cardiaſtaſtrophe admiranda.*

d) *Claviſ pharmaceutica Schvæderiana, vna cum variis diſſertationibuſ.*

- 3) ILLVSTRIS noſter MAGNIFICVS octogenario maior, cuiuſ vitæ meritorumque in rem medicam compendium titroneſ cum elencho copioſiſſimorum ſcriptorum ad annuſ vſque 1735. intueri poſſunt in GABRIELIS WILHELMII GOETTEN *irſtlebendem gelehrten Europa* Tomo II. p. 96. ſeqq.

Exferre fidereos, sol, nubibus exferre vultus,
 NESTORA natali condecoraue die.
Fundite, fonticole, pia fundite vota camene:
 PRAESIDIS en! vestri lux gentialis adest.
 Fonte salutaris bullantes vndique venas
 IS docet aeterni munera sancta Dei.
 Saluificasque regit docto moderamine lymphas,
 Vt profint hausta ne nocentiae, facit.
 HVIVS Apollinae penetrarunt viscera fontum (b)
 Artes pandendo, quae fluat inde salus.
 Rectius hinc multo scatebras monstrasse fatendus,
 Quam portentosi crura seruntur equi.
 Nobile SAL MEDIVM nullis gemmisque secundum
 Extraxit lymphis Dædala dextra SENIS (c).
 His, adamas, gemmis, Eoæ cedite gemma:
 Nulla salus vobis; alma sed inde salus.
 Tantum vos oculos; hoc pectora recreat ipsa,
 Et venis nostris squalida damna fugat.
 Vos igitur, thermæ quæuis iturnaue vena,
 Fundite cum lymphis stamina longa SENI.
 Et merito vestri cultricibus addite musis:
Viuat io! PRAESES MAGNIFICVSque PARENS.
 Vos quoque, MAGNIFICI non vltima cura PARENTIS,
 Tradite mularum gymnica turba mihi,
 Hanc celebrate diem dulci modulamine lætæ,
 ILLIVS & meritis (d) reddite vota piis.
 Dicite: PATRONVS iam nomine & omine summus
Viuat, io! viuat candidus ille SENEX.
 Et gratæ seræ committite posteritati,
 Debeat HOFFMANNO munera quanta pio.
 Addite: CARE SENEX, semper TVA fama vigebit,
 Halla quoad BRENNI musica sceptrata feret;
 Portas Halla tuas muscosaque moenia donec
 Sala pater lambet, saltaque vena fluat.

- (b) De fontibus Germaniæ medicatis, nec non salinis nostris, ab illustri MAGNIFICO præclara scientia excultis, loquitur magna opusculorum in vtraque lingua huius argumenti copia, quorum ab EO sylloge exhibetur in *Tomo II. opusculorum Physico-medicorum*, quæ agunt de mineralium aquarum elementis, viribus, vtilitate & vtu, quæ antea seorsim edita, dein reuisa & aucta, emendata & delectu habito recusa sunt Vlmæ 1726.
- (c) Salis huius mediæ, a VIRO MAGNIFICO ex Sedlicensibus aquis primum excocti, historia videri potest in *EIVSDEM relatione latina*, nec non vernacula huius translatione, ita inscripta: *Gründlicher Bericht von der herrlichen Wirkung, vortrefflichen Tugenden und rechten Gebrauch des zu Sedlitz in Böhmen neu entdeckten bittern purgierenden Drumme.*
- (d) Merita ILLVSTRIS VIRI de *Tertio ordine Gymnasti patrii*, quum huc vsque fuerint sine exemplo, summo suo iure a nobis exegere, vt opportunissima hac occasione grata mente ipsa publice profiterentur. Commiserat VIR ILLVSTRIS filium egregie indolis natu minorem IOHANNEM ERNESTVM, post biennium in Padagogio regio institutionem, publice priuataque antecessoris mei, beati GOTTFREDI KRAVLI, altero biennio vero tantum priuatisimæ instructioni. Ille autem exacto nondum bienni studiorum academicorum cursu cum ILLVSTRI PARENTE anno MDCCXXIII in Thermas profectus Carolinas, acutoque correptus morbo beata analysi ex hac mortalitate d. 26 Iunii demigrauit, calendis Iulii Schneeberge terre illatus amantissimis parentibus acerbissimum desiderium, precibus commilitionibus exemplo suo acre virtutis pietatisque incitamentum reliquit. Quem quidem beatum AVG. HERM. FRANCIVS concione funebri in æde nostra scholastica habita egregio pietatis virtutisque imperitus est encomio, cui typis excusæ subiuncta actæ vite descriptio carminaque funebria ex vero consentiunt. Huius in memoriam ILLVSTRIS PARENS legato *tertia classis annuo decem loachimicorum stipendio* demandauit, vt exemplum virtutis, probitatis, industriae modestiæque eius christiana quadam latina ab vno ordinis huius membro maxime idoneo reliquis commilitionibus imitandum proponeretur. Qui ritus quum iam per *sedecim annorum decursum* festus sit, factum est, vt summa quadam *centum sexaginta loachimicorum* iamiam in tertium ordinem insigni munificentia sit erogata.

* * * * *
 * * * * *

Ma 933a

II. 40

f

TA → OL

ma 1 Stück ord. Rich

f₅

